

ЗАГОНЕТКЕ ЗА МАЛЕ ГЕНИЈАЛЦЕ

9-10
година

СТЕФАНИ ВИЈАР

ПРЕДЕЛА
ЗОРАНА ОГРИЗОВИЋ

МАЛА ЛАГУНА
www.malalaguna.rs

САДРЖАЈ

ЗАГОЧЕТКА 1

ПУТОВАЊЕ У ДОБА ПРОМАЏОНЦА СТР. 7

ЗАГОЧЕТКА 2

УПОЗНАЈ ГАЛЕ СТР. 15

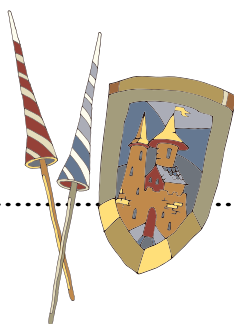

ЗАГОЧЕТКА 3

ПУТОВАЊЕ ПО РИМСКОЈ ГАЛИЗИ СТР. 23

ЗАГОЧЕТКА 4

ОД КАРЛА ДО КАРЛА ВЕЛИКОГ СТР. 31

ЗАГОЧЕТКА 5

ТАЈНА НА ДВОРУ ФРАНСОА I СТР. 39

ЗАГОЧЕТКА 6

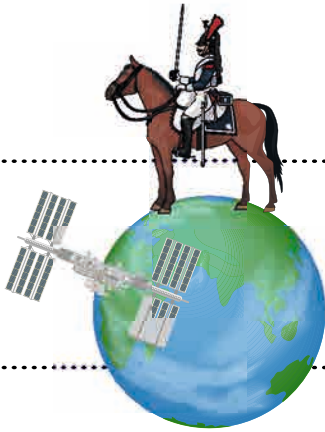
Један дан у Версају са Лујем XIV СТР. 47

ЗАГОЧЕТКА 7

Наполеоново царство СТР. 55

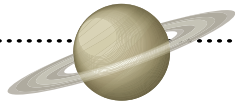
ЗАГОЧЕТКА 8

Циљ: планета Земља СТР. 63

ЗАГОЧЕТКА 9

Путовање у Сунчев систем СТР. 71

ЗАГОЧЕТКА 10

Повратак природи СТР. 79

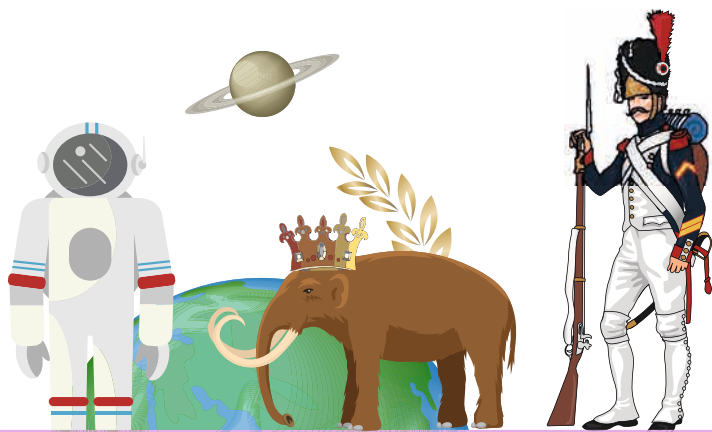

РЕШЕЊА СТР. 87

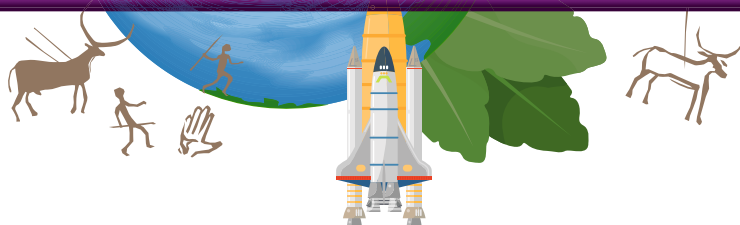

**Да ли си заљубљеник у историју, географију,
биологију и друге природне науке?**

**Ослони се на своја знања и покрени мождане вијуге
да обавиш истраживања и покажеш да си
ЗАИСТА генијалац!**

**ПРОНАЂИ СВЕ ПУТОКАЗЕ И
РЕШИ ПОСТАВЉЕНУ ЗАГОНЕТКУ!**

ЗАГОЊЕТКА 1

ПУТОВАЊЕ у ДОБА КРОМАЊОНАЦА

ЗАГОЊЕТКА 1

ПРИЧА

Добар дан, ја се зovem Лука. Асистент сам једног старијег физичара, занесењака Макса. Пре неколико дана открио сам у његовој лабораторији машину која не изгледа као све друге, са дугмадима на све четири стране и екранима на којима се врте датуми. Упитао сам Макса шта је то. Замисли, то је машина за путовање кроз време! Као великом обожаваоцу историје, баш би ми добро дошла! Волео бих да је испробам у друштву јер у њој постоје два места. Да ли желиш да пођеш са мном на пут?

Макс ми је детаљно објаснио како се њоме управља и можемо одмах да кренемо. Постоји доба у које бих прво желео да одем, а то је праисторија. Толико бих желео да видим како су живели праисторијски људи, а нарочито кромањонци.

Вауу! Генијално! Рекло би се да смо у васионском броду! Ево, програмирам машину да одемо у доба пре 18.000 година. То је било веома давно, за време млађег палеолита.

ЈЕСМО ЛИ СПРЕМНИ ЗА ПУТ?
Онда, пази, крећемо!

ПУТОКАЗ

1

Током путовања треба да научимо да препознајемо претке данашњег човека. Ево неколико предака...

ДА ЛИ МОЖЕШ ДА ПОКАЖЕШ КАКО СЕ ЧОВЕК
РАЗВИЈАО КРОЗ ВРЕМЕ?

ХОМО ЕРЕКТУС

ХОМО ХАБИЛИС

АУСТРОЛОПИТЕКУС

КРОМАЏОНАЦ

ХОМО САПИЈЕНС

ПРЕ 4 ДО 2
МИЛИОНА ГОДИНА

ПРЕ 3 ДО 2
МИЛИОНА ГОДИНА

ПРЕ 2 МИЛИОНА ДО
100.000 ГОДИНА

ПРЕ 100.000
ГОДИНА

ПРЕ 40.000
ГОДИНА

К

Л

Б

Ј

Е

КОЈЕ СЛОВО ОДГОВАГА КРОМАЏОНЦУ?

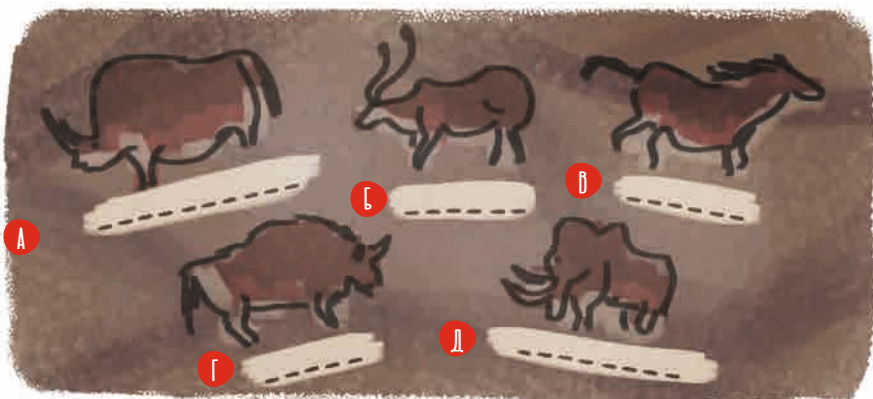
ПУТОКАЗ

2

Погледај, престајемо да се крећемо. Стигли смо... Види, пећина. Брзо, хајде да погледамо шта је унутра. О, сви ти цртежи животиња по зидовима! Сигурно су дело праисторијских људи као што их знамо из пећине Ласко! Те животиње су можда оне које су ловили!

Да ли можеш да упишеш име сваке животиње коју видиш на цртежу?

КОЊ

БИЗОН

МАМУТ

РУЧАСТИ НОСОРОГ

ИРВАС

Која животиња се
налази под Б?

ПУТОКАЗ

3

Погледај тамо даље, група ловаца! Основно оружје кромањонаца је копље чији је врх направљен од рога јелена или кремена. Погледај како ловци бацају копља брзо и далеко! Имају и избацивач копља са куком који им помаже да повећају брзину оружја.

Њихова снага је задивљујућа!

Да ли знаш који су
МАТЕРИЈАЛ НАШИ ПРЕЦИ
КОРИСТИЛИ ЗА ИЗГРАДУ ОВИХ
ИЗБАЦИВАЧА?

ПОМОЋИ БУ ТИ:

ОВАЈ МАТЕРИЈАЛ СЕ ДОБИЈА
ОД ЖИВОТИЦА.

ПРВА ТРИ СЛОВА СУ ИМЕ
ЈЕДНЕ ПТИЦЕ ПЕВАЧИЦЕ.

ДРУГИ ДЕО ЈЕ ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА
ЗА ДРУГО ЛИЦЕ ЈЕДНИЦЕ.

Твој одговор:

ПУТОКАЗ

4

Види, ено и њиховог привременог станишта на обали реке. Шатори су направљени од мамутских костију и грања и прекривени су животињском кожом. Ови људи су се кретали за крдима која су ловили. Погледај, пале ватру! Пале је да би се загрејали, да би осветлили простор око себе, испекли месо и растерали дивље животиње. А ти? Да ли знаш како се пали ватра?

Попуни празнине у тексту одговарајућим речима.

Да би се потпалила ватра, треба ударати

о камен у којем има гвожђа као што

је то , одмах изнад нечег запаљивог

попут гљиве . Када на њу

падне , она почиње да гори. Онда

треба додати и полако дувати

изнад њих.

ВАРНИЦА

МАРКАЗИТ

КРЕМЕН

БУКОВ ТРУД

ГРАЊИЦЕ

ПУТОВАЈ

5

Кромањонци нису имали ни ножеве, ни виљушке, нити било какве пластичне предмете, али су имали много других алатки. Дођи да видиш! Неке су од камена, друге од дрвета, костију, кљова. Ту су игле, харпуни, копља, справа за избацивање копља... А чему оне служе?

МОЖЕШ ЛИ ДА ПОГОДИШ НАМЕНУ СВАКЕ АЛАТКЕ?

А

ИГЛЕ

Б

НОЖ

В

СТРУГАЧ

Г

РЕЗАЈКА

Д

ШИЉАК

Ђ

ТЕСТЕРА

СИЋЕЊЕ МЕСА: ...

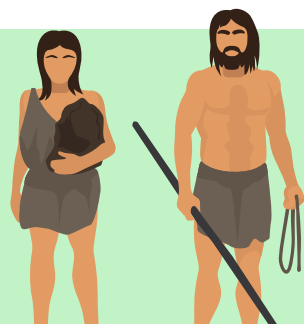
ШИВЕЊЕ ОДЕЛА: ...

СЕЧА ДРВЕЊА: ...

ШТАВЉЕЊЕ ЖИВОТИЊСКЕ КОЖЕ: ...

ДУЊЕЊЕ ДРВЕТА ИЛИ КОСТИЈУ: ...

БУЊЕЊЕ КОСТИЈУ, КОЖЕ И ДРВЕТА: ...

ЗАГОНЕТКА 1

РАСПЛЕТ

Да ли знаш да су кромањонци обрађивали мамутове кљове, кости и камен и правили фигурине које приказују женско тело? То су без сумње били симболи женске плодности (према њиховом веровању, оне су могле да помогну женама да добију дете). Ове статуете обично имају велики стомак и врло изражену задњицу, веома велике груди... Да сазнаш како се зове ова фигурина, довољно је да прегледаш решења из путоказа и издвојиш тражена слова.

- Слово које се односи на стругач у путоказу 5.
- Треће слово речи коју треба прву уметнути у реченици у путоказу 4.
- Четврто слово речи коју треба последњу уметнути у реченици у путоказу 4.
- Слово које се односи на кромањонца у путоказу 1.
- Друго слово решења путоказа 2.
- Последње слово алатке под словом Ђ у путоказу 5.

Како се зове
фигурина на слици?

Било ми је супер да путујем с тобом
проз време! Крећемо у нову авантуру кад
год пожелиш!